

**Пробація.
Засоби безпеки.
Реституція та
компенсація.**

Горох Олексій

Член робочої групи з розвитку
кримінального права

Розділ 3.4. ПРОБАЦІЯ

Стаття 3.4.1. Пробація

Стаття 3.4.2. Засоби пробації

Стаття 3.4.3. Застосування засобів пробації

Стаття 3.4.4. Тривалість пробації

Стаття 3.4.5. Виконання суспільно корисних робіт

Стаття 3.4.6. Перебування під електронним моніторингом

Стаття 3.4.7. Пробаційний арешт (домашній та пенітенціарний)

Стаття 3.4.8. Скасування, зміна або доповнення засобів пробації

Стаття 3.4.9. Правові наслідки пробації

Розділ 3.4. ПРОБАЦІЯ

Стаття 3.4.1. Пробація

1. Пробацією є визначені цим Кодексом контрольні, реінтеграційні та наглядові засоби, що передбачають обмеження у реалізації прав чи свобод людини та застосовуються до особи, засудженої обвинувальним вироком суду за вчинення злочину, з метою забезпечення суспільства та спонукання цієї особи до правислухняної поведінки.
2. Пробація застосовується щодо особи, якій:
 - а) призначено штраф як основне покарання;
 - б) призначене ув'язнення на певний строк не виконується під умовою;
 - в) відстрочене виконання призначеного покарання у зв'язку з особливою обставиною;
 - г) виконання невідбутої частини ув'язнення на певний строк зупинено під умовою;
 - г) виконання довічного ув'язнення зупинено під умовою;
 - д) після відбуття покарання за умисний тяжкий або особливо тяжкий злочин встановлено високий ризик вчинення нового злочину.

Стаття 3.4.2. Засоби пробації

1. *Контрольними* є засоби пробації у виді покладення обов'язку:

- а) періодично з'являтися для реєстрації до уповноваженого органу з питань пробації;
- б) повідомляти уповноважений орган з питань пробації про зміну місця проживання, роботи або навчання;
- в) не виїжджати за межі України, а також на тимчасово окуповану територію України без погодження з уповноваженим органом з питань пробації.

2. *Реінтеграційними* є засоби пробації у виді покладення обов'язку:

- а) брати участь у складанні та реалізації індивідуального плану реінтеграції в суспільство;
- б) виконувати заходи, передбачені пробаційною програмою;
- в) забезпечувати догляд за дитиною та її виховання;
- г) працевлаштуватися або за направленням уповноваженого органу з питань пробації звернутися до органу державної служби зайнятості для реєстрації як безробітного та працевлаштування, якщо особі буде запропоновано відповідну посаду (роботу);
- г) пройти професійну підготовку чи інше навчання;
- д) пройти курс лікування від розладу психіки або поведінки внаслідок вживання психоактивних речовин або іншого соціально небезпечного захворювання;
- е) пройти курс консультацій у психолога.

3. *Наглядовими* є засоби пробації у виді покладення обов'язку:

- а) виконувати суспільно корисні роботи;
- б) перебувати під електронним моніторингом;
- в) дотримуватись обмежень пробаційного арешту.

Стаття 3.4.3. Застосування засобів пробації

1. Засоби пробації мають бути мінімально необхідними та достатніми для досягнення її мети.
2. При застосуванні засобів пробації враховуються відомості про:
 - а) індивідуальний ступінь тяжкості вчиненого злочину;
 - б) особу засудженого;
 - в) ризик и вчинення особою нового злочину та інші висновки доповіді уповноваженого органу пробації.
3. Щодо особи, зазначеної у пунктах (а), (б), (г) частини 2 статті 3.4.1 цього Кодексу, обов'язковим є застосування контрольних засобів та можуть бути застосовані один або декілька реінтеграційних чи наглядових засобів пробації.
4. Щодо особи, зазначеної у пункті (в) частини 2 статті 3.4.1 цього Кодексу, обов'язковим є застосування контрольних засобів пробації.
5. Щодо особи, зазначеної у пункті (г) частини 2 статті 3.4.1 цього Кодексу, обов'язковим є застосування контрольних засобів та можуть бути застосовані один або декілька реінтеграційних засобів пробації.
6. Щодо особи, зазначеної у пункті (д) частини 2 статті 3.4.1 цього Кодексу, обов'язковим є застосування контрольних засобів та може бути застосований наглядовий засіб пробації у вигляді перебування під електронним моніторингом.

Стаття 3.4.4. Тривалість пробації

1. Тривалість пробації встановлюється щодо особи, якій:

- а) призначено штраф як основне покарання (стаття 3.1.3 цього Кодексу) - на час до повної сплати суми штрафу;
- б) призначене ув'язнення на певний строк не виконується під умовою (стаття 3.3.4 цього Кодексу) - на строк призначеного покарання;
- в) виконання призначеного ув'язнення на певний строк відстрочено у зв'язку з особливою обставиною (стаття 3.3.8 цього Кодексу) -на строк такого відстрочення;
- г) виконання невідбутої частини ув'язнення на певний строк зупинено під умовою (стаття 3.3.9 цього Кодексу) - на строк невідбутої частини покарання;
- г) виконання довічного ув'язнення зупинено під умовою (стаття 3.3.10 цього Кодексу) - довічно;
- д) встановлено високий ризик вчинення нового злочину після відбуття покарання за умисний тяжкий або особливо тяжкий злочин, - на строк від 1 до 3 років.

Стаття 3.4.8. Скасування, зміна або доповнення засобів пробації

1. Реінтеграційні засоби, а також контрольний засіб пробації у виді частоти з'явлення для реєстрації можуть бути скасовані, змінені або доповнені уповноваженим органом з питань пробації з урахуванням ризиків вчинення нового злочину та потреб особи.
2. Реінтеграційні засоби пробації підлягають розширенню, а контрольний засіб пробації у виді частоти з'явлення для реєстрації - збільшенню, якщо особа:
 - а) без поважних причин не виконує хоча б один із покладених на неї обов'язків;
 - б) без поважних причин не виконує засоби безпеки, не здійснює реституцію чи компенсацію;
 - в) вчинила проступок, передбачений Кодексом України про проступки.
3. Тривалість пробації може бути збільшена на строк від 1 до 3 років у межах строків, передбачених частиною 1 статті 3.4.4 цього Кодексу, а наглядові засоби пробації змінені або доповнені судом за поданням уповноваженого органу з питань пробації з підстав, зазначених в частині 2 цієї статті.

Стаття 3.4.9. Правові наслідки пробації

1. Призначене покарання не підлягає виконанню, якщо особа під час пробації:
 - а) повністю виконала покладені на неї пробаційні обов'язки;
 - б) не вчинила новий злочин або проступок, передбачений Кодексом України про проступки.
2. Щодо особи, якій призначено штраф як основне покарання та яка протягом строку пробації повністю його сплатила, виконання пробації припиняється.
3. Особа, зазначена у пункті (б) частини 2 статті 3.4.1 цього Кодексу, направляється судом для відбування призначеного вироком покарання, якщо після застосування засобів, передбачених частинами 2 або 3 статті 3.4.8 цього Кодексу, вона без поважних причин не виконує:
 - а) хоча б один із покладених на неї обов'язків;
 - б) засоби безпеки, реституційні чи компенсаційні засоби.
4. Щодо особи, зазначеної у пунктах (а), (б), (в), (г) частини 2 статті 3.4.1 цього Кодексу, яка протягом строку застосування пробації вчинила новий злочин або проступок, передбачений Кодексом України про проступки, суд скасовує рішення про пробацію і призначає їй покарання за сукупністю вироків.
5. У разі вчинення особою, щодо якої виконання під умовою довічного ув'язнення було зупинено, протягом пробації нового необережного злочину або умисного злочину невеликої чи середньої тяжкості покарання призначається відповідно до частини 5 статті 3.2.6 цього Кодексу.
6. Суд призначає покарання особам, зазначеним у частинах 4 та 5 цієї статті за правилами, передбаченими в статтях 3.2.5, 3.2.6 цього Кодексу, якщо буде встановлено, що засуджений вчинив:
 - а) ще й інший злочин до постановлення вироку, у зв'язку з яким застосовувалася пробація;
 - б) під час застосування пробації злочин, у вчиненні якого його визнано винним після закінчення пробації.

ІНСТИТУТ ЗАСОБІВ БЕЗПЕКИ

Розділ 3.6. Засоби безпеки

Стаття 3.6.1. Поняття та види засобів безпеки

1. Засобом безпеки є примусове обмеження у реалізації прав чи свобод людини, що з метою убезпечення суспільства застосовується до особи, з асудженої обвинувальним вироком суду за вчинення злочину, або до особи, яка вчинила протиправне діяння, передбачене цим Кодексом.

2. Засобами безпеки є:

- а) примусова психіатрична допомога;
- б) обмежувальні засоби;
- в) оприлюднення інформації про особу, яка вчинила злочин.

Стаття 3.6.2. Загальні засади застосування засобів безпеки

1. До особи, яка вчинила діяння, передбачене цим Кодексом, може бути застосовано один або декілька засобів безпеки, незалежно від призначення покарання.

2. Засоби безпеки застосовуються судом з урахуванням кримінально-правової кваліфікації вчиненого нею діяння, відомостей про особу, та відповідно до правил, передбачених статтями цього Розділу

ІНСТИТУТ ЗАСОБІВ БЕЗПЕКИ

Стаття 3.6.3. Примусова психіатрична допомога

1. Видами примусової психіатричної допомоги є:

а) надання амбулаторної психіатричної допомоги;

б) поміщення до закладу з наданням стаціонарної психіатричної допомоги осіб, вказаних у пунктах (а) та (б) частини 1 статті 3.6.4 цього Кодексу.

2. Під час визначення виду примусової психіатричної допомоги особі, яка вчинила протиправне діяння, суд, крім відомостей, зазначених у частині 2 статті 3.6.2 цього Кодексу, враховує:

а) її психічний стан і

б) кримінально-правову кваліфікацію вчиненого нею протиправного діяння та

в) вірогідність вчинення нею нового протиправного діяння.

3. Зміст примусової психіатричної допомоги та тривалість її надання судом не визначаються.

ІНСТИТУТ ЗАСОБІВ БЕЗПЕКИ

Стаття 3.6.4. Застосування примусової психіатричної допомоги

1. Примусова психіатрична допомога може бути застосована до особи, яка:
 - а) визнана неосудною,
 - б) після вчинення злочину через наявний в неї психічний розлад не здатна відбувати покарання або
 - в) визнана судом обмежено осудною.
2. Строк, протягом якого особа була поміщена до закладу з надання стаціонарної психіатричної допомоги відповідно до пункту (б) частини 1 статті 3.6.3 цього Кодексу, зараховується у строк призначеного покарання із розрахунку один день перебування у закладі з надання стаціонарної психіатричної допомоги за один день ув'язнення на певний строк.

Стаття 3.6.5. Обмежувальні засоби

1. Обмежувальні засоби полягають у забороні вчинення особою певних діянь, а також у обмеженні її прав та свобод з метою убезпечення суспільства від зловживання ними.

2. Судом можуть застосовані такі обмежувальні засоби:

а) заборона перебувати у визначених місцях (зокрема в місці спільного проживання з потерпілим від злочину, його близькою особою або з дитиною, яка була свідком чи співучасником злочину, або якщо злочин було вчинено з використанням дитини);

б) заборона наближатися на визначену відстань до місця, у якому потерпілий від злочину або його близька особа, свідок чи співучасник злочину може постійно чи тимчасово перебувати у зв'язку з роботою, навчанням, лікуванням або з інших причин;

в) заборона переслідувати потерпілого або його близьких, що включає фізичне слідування за ними, стеження або доведення до них факту, що за ними стежать чи будуть стежити;

г) заборона особистого, через третіх осіб чи засоби зв'язку спілкування з потерпілим, його близькою особою або з особою, яка була свідком чи співучасником злочину;

ґ) заборона відвідувати певні заходи з покладенням обов'язку перебувати під час їх проведення у певному місці або без такого.

д) заборона певних діянь щодо предметів, обіг яких обмежений або діяльність з використанням яких, є джерелом підвищеної небезпеки;

е) обмеження права обіймати певні посади;

є) обмеження права здійснювати певні види діяльності;

ж) обмеження права керувати певними видами транспортних чи інших засобів, які здатні заподіяти шкоду;

з) обмеження права брати участь у виборах або референдумі;

и) обмеження іноземця або особи без громадянства, яка постійно не проживає в Україні, права перебування на її території.

Стаття 3.6.6. Застосування обмежувальних засобів

1. Суд може застосувати один чи декілька обмежувальних засобів, передбачених частиною 2 статті 3.6.5 цього Кодексу.
2. У разі призначення особі покарання у виді штрафу (стаття 3.1.3 цього Кодексу) або невиконанні призначеного під умовою ув'язнення на певний строк (стаття 3.3.4 цього Кодексу) строк обмежувальних засобів обчислюється з дня набрання вироком суду законної сили.
3. У разі призначення особі покарання у виді ув'язнення на певний строк або довічного ув'язнення обмежувальні засоби поширюються на весь час відбування цього покарання і, крім цього, на строк, визначений судом відповідно до частин 3 або 4 статті 3.6.5 цього Кодексу. Строк обмежувальних засобів у такому разі обчислюється з моменту закінчення відбування ув'язнення на певний строк або відстрочення під умовою подальшого виконання довічного ув'язнення.
4. Контроль за поведінкою осіб, до яких застосовано обмежувальні засоби, здійснює орган пробації.

Стаття 3.6.7. Оприлюднення інформації про засудження особи

1. Оприлюднення інформації є засобом безпеки, що полягає у розміщенні інформації про особу, яка засуджена за вчинення умисного злочину, у:
 - а) засобах масової інформації, визначених судом, і
 - б) Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили злочини, передбачені статтями ____.

2. У разі оприлюднення інформації про засудження особи не допускається розміщення відомостей про персональні дані інших учасників кримінального провадження

ІНСТИТУТ РЕСТИТУЦІЇ ТА КОМПЕНСАЦІЇ

Розділ 3.7. Реституція та компенсація

Стаття 3.7.1. Реституція та компенсація

1. Особа, яка вчинила злочин, внаслідок якого порушене особисте право потерпілого та/або завдана шкода потерпілому, територіальній громаді, державі, зобов'язана здійснити реституцію та/або компенсацію.
2. Реституцією є:
 - а) поновлення порушеного особистого права потерпілого,
 - б) повернення потерпілому (цивільному позивачу) протиправно здобутого майна, або
 - в) за згодою потерпілого (цивільного позивача) надання рівноцінного майна замість протиправно здобутого, знищеного чи пошкодженого майна, відновлення майна у натуральному вигляді чи відновлення властивостей пошкодженого майна.
3. Компенсацією є грошове відшкодування завданої злочином шкоди у повному обсязі.
4. Добровільне здійснення ос обою реституції та/або компенсації враховується відповідно до положень цього Кодексу під час визначення кримінально-правових засобів.
5. Якщо особа до моменту постановлення вироку не здійснила реституцію та/або компенсацію, суд зобов'язує її відшкодувати (компенсувати) завдану злочином шкоду у півторакратному розмірі, а у разі вчинення корисливого злочину-у двократному розмірі.
6. У разі неможливості здійснення компенсації щодо особи, визнаної винною у вчиненні умисного насильницького злочину, завдана шкода компенсується державою за рахунок Державного фонду відшкодуванняшкодипотерпілим у випадкахта в порядку, передбаченихзаконом.

Чекаємо на ваші
зауваження та
пропозиції на сайті:

newcriminalcode.org.ua

